

5. Згідно п. 9 Положення про Державну прикордонну службу України: Адміністрація Держприкордонслужби України у межах своїх повноважень, на основі і на виконання Конституції та законів України, актів і доручень Президента України, актів Кабінету Міністрів України видає накази і директиви, які підписує Голова Держприкордонслужби України, організовує і контролює їх виконання.

6. Зазначені положення Наказу № 931 від 14.11.2012 року суперечать діючому законодавству, матимуть своїм наслідком вчинення корупційних правопорушень військовослужбовцями, зокрема ухилення їх від виконання службових обов'язків та потребують приведення у відповідність чинному законодавству.

Висновок. З урахуванням вищевикладеного, вважається за доцільне викласти п. 2.1. вищевказаного наказу № 931 від 14.11.2012 р. Адміністрації Державної прикордонної служби України у наступній редакції:

«Уповноважена службова особа без ухвали слідчого судді або суду має право затримати особу, підозрювану у вчиненні злочинів, протидію яким законодавством віднесено до компетенції Державної прикордонної служби України, за який передбачено покарання у виді позбавлення волі, за умови:

- якщо цю особу застали під час вчинення злочину або замаху на його вчинення;
- якщо безпосередньо після вчинення злочину очевидець, у тому числі потерпілий, або сукупність очевидних ознак на тілі, одязі чи місці події вказують на те, що саме ця особа щойно вчинила злочин».

О. С. Саїнчин,
доктор юридичних наук,
професор кафедри кримінального процесу та криміналістики
Інституту права ім. Володимира Сташиса,
Класичний приватний університет

АМНІСТІЯ «ЗЛОДІВ В ЗАКОНІ» У ГРУЗІЇ ЯК МОЖЛИВИЙ ДЕСТАБІЛІЗАЦІОННИЙ ФАКТОР КРИМІНОГЕННОЇ ОБСТАНОВКИ В УКРАЇНІ

Згідно норм Кримінального кодексу Грузії [4] особа, яка є «злодієм в законі» та підтверджує цей свій статус, може бути засуджена до певного терміну ув'язнення та утримується у єдиній в світі тюрмі, де відбувають покарання «королі злочинного світу». Це тюрма № 7, яка розташована на околиці столиці Грузії – Тбілісі.

У 2012 році у Грузії пройшли вибори народних депутатів та Президента країни. Певним кроком новообраного президента, наприкінці 2012 року, стало амністування усіх 47 осіб вказаної категорії та надання їм можливості у триденний термін покинути країну. На свободі вже найнебезпечніші з них: Володимир Дзоценідзе – «Валера Кутаїський», Элгуджа Дигмелашвілі – «Гуджа», Реві Дарахвелідзе – «Реві», Бесо Папіашвілі – «Бес», Георгій Каранадзе та Реваз Сескурія. Усі вони раніше жили в Україні та були депортовані у різні часи до Грузії або Росії. Виникає питання, – а куди вони поїдуть, або де будуть мешкати та вести свій злочинний образ життя?

З кримінологічної точки зору та за підрахунками управлінь по боротьбі з організованою злочинністю в Росії «злодіїв в законі» мешкає 28, один у Молдові, чотири у Білорусії, чотири – у Азербайджані та вісім – в Україні. З них: Слюсаренко

Олексій Тимофійович – «Дубина», 1929 р. н. відмовився від цього статусу, Артур Ярошевський – «Артур» відбуває довічне ув'язнення, «Шрік, Шеремет» – Шеремет Валерій Андрійович 1949 р. н. з сином відбувають покарання у Німеччині (термін ув'язнення закінчується у 2013 році), Хівренко Микола Леонідович – «Хивря», «Хохол», «Герцог», 1950 р. н., відбуває покарання в колонії № 54 м. Сокаль під Львовом (строк покарання 16 років, початок з 27.11.2003 року), Антадзе Автандил – «Авто», 1959 р. н. відбуває покарання у Вінницькій області (у 2013 році закінчується термін покарання).

Решта, а це: 1. Кухилава Антимос Хутаевич – «Антимос», «Антик», 1956 р. н., абхазець, жив в Одесі за підробленими документами (депортований у 2011 році); 2. Мамедов (Пахомов) Сергій Олександрович – «Мамед», 1967 р. н., помер 23.11.2011 року; 3. Лисенко Сергій Іванович – «Лера Сумской», 1954 р. н., живе у Сумах; 4. Крамаренко В'ячеслав Васильович — «Крамар», «Микола», «Бес», 1957 р. н., живе в Полтаві; 5. Русан Василій Олександрович — «Вася Ушастый», 1974 р. н., живе в Києві та Одесі, самий молодий «зłodій в законі» України; 6. Сальніков Олексій Вікторович – «Леня Краснодарский», 1973 р. н., живе в Луганську; 7. Омар Бекаєв – «Омар Уфимский» депортований у січні 2013 року до Росії, де він заочно засуджений до 7 років позбавлення волі.

За даними вище вказаних спеціальних підрозділів ГУБОЗ за період 2010–2012 років з України депортовано та не допущено до перетинання державного кордону 16 «коронованих злочинців» цієї категорії. В основному це громадяни Росії та Грузії, які після вбивства у 2009 році В'ячеслава Іванькова – «Япончик» та до цього часу ведуть перерозподіл сфер злочинних інтересів на теренах колишнього СРСР. Оперативна обстановка після вбивства цього найавторитетнішого злочинця загострилась не тільки в Росії та Україні, а й в країнах Європи. У французькому Марселі вбили кримінального авторитета Володимира Джанашія – «Ладо». Згідно основної версії спецслужб, злочин був помстою за вбивство В. Іванькова. В організації вбивства «Ладо» підозрюються «зłodії в законі» – брати Лаша и Кахабер Шушанашвілі – друзі Іванькова. В Іспанії засуджений Калашов Захарій Князевич – «Шакро-молодой» та за цей час звідти депортували не менш авторитетного ніж Іванькова Таріела Оніані – «Таро», який вступив у відкрите протистояння з Асланом Усоєюм «Дед Хасан».

Про цього «батька злочинного світу» з терен колишнього СРСР, Аслана Усоєна, відомо, що він намагався змінити традиції коронування «зłodіїв в законі», надаючи «злочинну корону» особисто за певні грошові внески злочинців, переважно із кавказького регіону. Частина молодих «зłodіїв в законі» стала на бік Усоєна, а більша частина залишилася вірною старим традиціям злочинного світу. У 2011 році у Москві був замах на Усоєна, але після важкого поранення він вижив і 17 січня 2013 року у Москві він був вбитий. Вбивство, як Іванькова так і Усоєна, як і інші аналогічні вбивства, дотепер не розкрито. Відомі злочинці Росії – Олексій Суворов (Петрик), Юрій Есін (Самосвал), Олексій Забавін (Забава) та Сергій Аксенов (Аксен) на «малій сходці» постановили: на поховання Усоєна нікому з відомих авторитетів не ходити. Четвертого лютого цього року в Москві було вбито друга Іванькова, «зłodія в законі», – Руфана Насібова. Розпочинається новий віток у злочинній війні.

Повернемося до амністії в Грузії. Вважати її політичною або юридичною та оцінювати дії Президента Грузії ми не можемо. Проте у інформаційних колах є дані, згідно яких усі «зłodії в законі» Грузії та Росії самі підтримали і дали певні вказівки

на свободі щодо підтримки Іванішвілі на виборах президента Грузії у 2012 році в обмін на повну амністію злочинців цієї категорії. Амністія є, перших 18 вже звільнено. Це – факт. Фактом також є те, що 3 адвоката «злочинців в законі» стали депутатами Верховної Ради Грузії. Постає питання про можливість впливу злочинців вказаної категорії на політичну складову певної держави. Але, з одного боку залишатися в Грузії за їх законами не можливо, їхати до Росії теж небезпечно. За Кримінальним кодексом Росії, у разі скоєння злочину у групі де є «злочинець в законі», останній отримає тюремний строк не нижче ніж 15 років позбавлення волі [3].

А що в Україні? Принципово українські злочинці, вказаної категорії, великою повагою російських та грузинських авторитетів не користувалися за їх безпринципність. Особисто кожний з вітчизняних авторитетів знаходиться під оперативним контролем ГУБОЗ [2] і це їм відомо. Вони якщо і вирішують якісь питання, то вони стосуються дрібних комерційних питань. Але, якщо з «візитом» до України навідується хтось із відомих «злочинців в законі» його завжди зустрічає і супроводжує місцева «еліта». Тобто можливо вважати, що «злочинці в законі» із сусідніх держав роблять у злочинному світі України все, що їм заманеться. Ми впевнені, що більша частина російських та звільнених у Грузії «злочинців в законі» буде мати змогу повернутися до України, легалізуватися та активно впливати на економічні процеси держави, намагаючись узяти під свій контроль певні фінансові та економічні процеси. Усе це може призвести до спалаху криміногенної обстановки в державі та перерозподілу сфер злочинних інтересів, як в Україні так і в інших державах. У кримінальному кодексі України норм права щодо застосування впливу на цю категорію злочинців немає [1]. Якщо не пройде повна мобілізація усіх сил правоохоронних органів, перш за все ГУБОЗ, для контролю за їх пересуванням, наслідки, у зв'язку з їх появою в Україні, ми відчуємо вже у найближчому майбутньому.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кримінальний кодекс України. – К., 2013. – 157 с.
2. Про організаційно-правові засади боротьби з організованою злочинністю : Закон України від 30.06.1993 № 3341-ХІІ
3. Уголовный кодекс Российской Федерации. – М., 2012. – 198 с.
4. Уголовный кодекс Грузии [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://law.edu.ru/norm/norm.asp?normID=1241370>

О. В. Серих,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри цивільного та господарського права і процесу
Інституту національного та міжнародного права,
Міжнародний гуманітарний університет

ЩОДО НЕОБХІДНОСТІ ПРИЙНЯТТЯ КОДЕКСУ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ ПРАЦІВНИКІВ МИТНИХ ОРГАНІВ

Реформування митної служби України вимагає підвищеної уваги до морально-етичних аспектів діяльності керівників і службовців митних органів всіх рівнів. Від успішного розв'язання проблем, що виникають у зв'язку з недотриманням працівниками митних органів морально-етичних правил, стандартів поведінки у своїй професійній діяльності залежить довіра населення до влади.